

Súd: Krajský súd Trnava
Spisová značka: 25Co/109/2019
Identifikačné číslo súdneho spisu: 2317202498
Dátum vydania rozhodnutia: 27. 11. 2019
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: Mgr. Lucia Mizerová
ECLI: ECLI:SK:KSTT:2019:2317202498.2

Uznesenie

Krajský súd v Trnave v senáte zloženom z predsedníčky senátu: Mgr. Lucia Mizerová a sudcov: JUDr. Ľubica Spálová a JUDr. Martina Valentová, v právnej veci žalobcov: 1. W. Q., nar. X.X.XXXX, adresa E. XXX a 2. Mgr. I. Q., nar. X.X.XXXX, adresa E. XXX, obaja zastúpení advokátkou: JUDr. Nadežda Boľová, so sídlom Galanta, Šafárikova 1522, proti žalovanému: A. Q., nar. XX.X.XXXX, adresa G., E. XXXX/XX, zastúpenému: Advokátska kancelária Mihalda, Valach, Kišac, s. r. o., so sídlom Bratislava, Gogoľova 18, IČO: 36 663 051, o zaplatenie 4.673,22 Eur s príslušenstvom, na odvolanie žalovaného proti uzneseniu Okresného súdu Galanta č.k. 19C/15/2017-154 zo dňa 4.6.2018 voči výroku II. o trovách konania, t a k t o

rozhodol:

I. Odvolací súd uznesenie súdu prvej inštancie v napadnutom výroku II. o trovách konania p o t v r d z u j e.

II. Žalobcom p r i z n á v a voči žalovanému nárok na náhradu trov odvolacieho konania v plnom rozsahu.

o d ô v o d n e n i e :

1. Napadnutým uznesením súd prvej inštancie výrokom I. rozhodol, že konanie zastavuje a výrokom II. rozhodol, že žiadna zo strán nemá právo na náhradu trov konania.

2. Rozhodnutie súd odôvodnil právne aplikáciou ust. § 144, § 145 ods. 1, § 256 ods. 1, § 257 zák. č. 160/2015 Z. z. Civilný sporový poriadok (ďalej len „CSP“) a vecne tým, že žalobcovia sa domáhali od žalovaného zaplatenia istiny vo výške 4.673,22 Eur s príslušenstvom titulom nájomného na základe nájomnej zmluvy zo dňa 17.2.2011, predmetom ktorej bol nájom poľnohospodárskych pozemkov zapísaných na liste vlastníctva č. XXXX ako orná pôda, vedená Okresným úradom Galanta, katastrálnym odborom, pre okres Galanta, obec E., k.ú. E., parc. č. 5216/5, do ktorého vzťahu žalobcovia vstúpili ako prenajímateľa z titulu zámennej zmluvy zo dňa 15.11.2011 namiesto Obce Matúškovo. Žalovaný v konaní namietal, že parcela č. 5216/5 nie je predmetom nájmu podľa nájomnej zmluvy zo dňa 17.2.2011, namietal aj aktívnu legitimáciu žalobcov, nakoľko mu nebola preukázaná zmena vlastníctva k prenajatej veci a tiež, že pôvodne zapísané parcely na liste vlastníctva č. XXXX, parc. č. 2014/2, 2015 a 2016 ako pozemky reg. „E“ v okrese Matúškovo, k.ú. E. obhospodaruje už niekoľko rokov Poľnohospodárske družstvo Topoľnica, a teda žalovanému ako nájomcovi nebolo umožnené nerušené užívanie predmetu nájmu. Žalobcovia potom predložili geometrický plán na preukázanie totožnosti pozemkov, teda že pozemok parcela č. 5216/5 je totožná s pôvodne označenými pozemkami ako parcely č. 2014/2, 2015 a 2016; predložili potvrdenie Obce Matúškovo zo dňa 8.9.2016 adresované žalobcom, kde sa uvádza, že dňa 14.10.2013 bolo žalovanému obcou oznámené, že došlo k zmene vlastníctva pôvodných pozemkov, pričom žalovaný tiež na pojednávaní dňa 22.2.2018 potvrdil, že o novom vlastníkovi sa dozvedel niekedy v 2013, 2014. Žalobcovia sa potom bránili, že žalovaný neoznámil prenajímateľovi nemožnosť užívať predmet nájmu. Žalovaný platil nájomné predchádzajúcemu prenajímateľovi až do roku 2015, pritom už vtedy mal užívať iné pozemky z titulu

pozemkových úprav v obci E. realizovaných podľa zákona č. 330/1991 Zb. a č. 229/1991 Zb. Žalobca 1. však potom na pojednávaní dňa 11.9.2017 potvrdil, že predmet nájmu užíva Poľnohospodárske družstvo Topoľnica, a to na základe dohody medzi jednotlivými poľnohospodárskymi podnikmi. O uvedenej skutočnosti sa žalobca 1. dozvedel v 2016. Žalovaný pritom nepredložil žalobcom žiadnu podnájomnú zmluvu. V čestnom vyhlásení Poľnohospodárskeho družstva Topoľnica zo dňa 14.9.2017 sa uvádza, že užíva pozemky parcela č. 5216/5, pôvodne označené parcely č. 2014/2, 2015 a 2016 dlhodobo, t.j. aj v období od roku 2011 až do súčasnosti. Žalovaný namietal, že mu tak zanikla povinnosť platiť nájomné priamo zo zákona podľa § 5 zákona č. 504/2003 Z.z., keďže z dôvodu mimoriadnej okolnosti ako nájomca nemohol užívať prenajatý pozemok na poľnohospodárske účely. Tiež poukazoval na to, že rozhodnutie Pozemkového úradu v Galante zo dňa 29.1.1996, na základe ktorého mal žalovaný užívať náhradné pozemky, stratilo platnosť. Žalobcovia sa bránili tým, že vlastníci pozemkov nemajú dosah ani dôvod na sledovanie a kontrolu či parcelu, ktorá je predmetom nájmu užíva subjekt, ktorý má platne uzatvorenú nájomnú zmluvu, alebo tretia osoba, pričom žalovaný im nikdy neoznámil nemožnosť užívania predmetu nájmu a hradil nájomné Obci Matúškovo až do 2015. Napokon podaním doručeným súdu dňa 11.5.2018 zobrali žalobcovia žalobu späť v celom rozsahu z dôvodu, že Poľnohospodárske družstvo Topoľnica na základe rokovaní uhradilo finančnú kompenzáciu za užívanie pozemkov, ktoré tvoria predmet nájmu strán sporu. Žalobcovia žiadali zastaviť konanie a pri rozhodovaní o náhrade trov konania žiadali, aby súd zohľadnil dôvody hodné osobitného zreteľa (§ 257 CSP). Žalovaný so späťvzatím žaloby súhlasil, preto súd konanie zastavil.

3. O náhrade trov konania rozhodol súd prvej inštancie v zmysle § 257 CSP tak, že žiadna zo strán nemá právo na náhradu trov konania, keď uviedol, že žalobcovia späťvzatím žaloby zaviniť zastavenie konania, avšak súd vyhodnotil, že žaloba nebola zjavne nedôvodná. Žalobcovia preukázali, že žalobe predchádzali pokusy o mimosúdne urovnanie. Žalovaný uplatnil obranu spočívajúcu v tom, že mu bolo bránené v užívaní pozemkov až v priebehu konania, kedy sa bránil najprv tým, že žalobcovia nepreukázali „totožnosť parcely“, a tým, že žalovanému nebolo oznámené, že došlo k zmene vlastníctva parcel. V konaní bolo preukázané, že o zmene vlastníctva vedel žalovaný už od r. 2013. Rovnako sám žalovaný priznal, že dal pozemky, ktoré tvorili predmet nájmu do užívania inému subjektu (AGRO Matúškovo) už v r. 2011, pričom túto skutočnosť neoznámil žalobcom. Taktiež sa vyjadril, že parcely on nikdy neužíval, preto mu zo strany žalobcov nemohlo byť bránené v ich užívaní. Ďalej žalovaný Obci Matúškovo hradil nájomné až do r. 2015. Pred súdnym konaním neoznámil žalobcom, že by mu bolo bránené v užívaní pozemkov. Žalobcovia si uplatnili nárok z titulu nájomného na základe platnej nájomnej zmluvy. To, že v priebehu konania žalobcovia boli úspešní v získaní kompenzácie od iného subjektu nemôže byť podľa súdu vyhodnotené ako späťvzatie žaloby z ich zavinenia bez toho, aby súd vyhodnotil aj dôvody hodné osobitného zreteľa uvádzané vyššie. Súdu mal za to, že obe strany sporu zaviniť súdne konanie, preto rozhodol tak, že žiadna zo strán nemá právo na náhradu trov konania.

4. Proti tomuto uzneseniu v rozsahu výroku II. o trovách konania podal prostredníctvom svojho právneho zastúpenia odvolanie žalovaný, poukazujúc na odvolacie dôvody podľa § 365 ods. 1 písm. f) a h) CSP, teda, že súd dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam a rozhodnutie súdu vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci dôvodiac, že podľa ustálenej judikatúry je predpokladom použitia ust. § 257 CSP, aby sa v konkrétnom posudzovanom prípade jednalo o okolnosti hodné osobitného zreteľa. Výnimočnosť použitia ust. § 257 CSP môže spočívať tak v okolnostiach danej veci, ako aj v okolnostiach na strane sporu. Pri posudzovaní týchto okolností hodných osobitného zreteľa sa má prihliadať na osobné, majetkové a zárobné a iné pomery strán sporu a tiež na okolnosti, ktoré viedli strany sporu k uplatneniu práva na súde a ich postoj v konaní. Je potrebné vziať do úvahy nielen pomery toho, kto by mal trovy zaplatiť, ale treba zohľadniť aj dopad takéhoto rozhodnutia na majetkové pomery oprávnenej strany. Vždy teda treba zvažovať okolnosti konkrétneho prípadu, a to nielen na strane toho, v koho prospech má byť toto ustanovenie použité, ale aj na strane toho, komu inak patriaci nárok nie je priznaný, či totiž od neho možno spravodlivo požadovať, aby trovy konania znášal bez nároku na ich náhradu, keď mal v konaní úspech. Žalovaný už pri prvom úkone, ktorý mu patril (odpor proti platobnému rozkazu zo dňa 3.4.2017) poukázal na to, že parc. č. 2014/2, parc. č. 2015 a parc. č. 2016, ako predmet nájmu v zmysle nájomnej zmluvy, v období rokov 2014, 2015 a 2016, t. j. v období, za ktoré požadujú žalobcovia podanou žalobou nájomné neužíval z dôvodu, že mu vlastníkom pozemkov nebolo zabezpečené nerušené užívanie, nakoľko na predmetných pozemkoch vykonával už niekoľko rokov poľnohospodársku činnosť iný poľnohospodársky subjekt, a to Poľnohospodárske družstvo Topoľnica, so sídlom v Kajali, IČO: 180 491 33. Konštatovanie súdu, že: „Rovnako sám žalovaný priznal, že dal pozemky, ktoré tvorili predmet nájmu do užívania inému

subjektu (AGRO Matúškovo) už v r. 2011, pričom túto skutočnosť neoznámil žalobcom. Taktiež sa vyjadril, že parcely on nikdy neužíval, preto mu zo strany žalobcov nemohlo byť bránené v ich užívaní,“ považuje žalovaný za scestné, pretože skutočnosť, že samotný žalovaný reálne neobhospodaroval predmetné pozemky, ale tieto dal do nájmu tretej osobe nemá žiaden vplyv na to, že vlastníkom pozemkov nebolo zabezpečené nerušené užívanie pozemkov, nakoľko na predmetných pozemkoch vykonával už niekoľko rokov poľnohospodársku činnosť PD Topoľnica. Podľa uznesenia Ústavného súdu SR zo dňa 8.12.2011, č. k. II. ÚS 563/2011-14: „Podľa § 150 ods. 1 OSP, ak sú tu dôvody hodné osobitného zreteľa, nemusí súd výnimočne náhradu trov konania celkom alebo sčasti priznať. Súd prihliadne najmä na okolnosti, či účastník, ktorému sa priznáva náhrada trov konania, uviedol skutočnosti a dôkazy pri prvom úkone, ktorý mu patril; to neplatí, ak účastník konania nemohol tieto skutočnosti a dôkazy uplatniť. Účelom tohto ustanovenia je umožniť súdu zmierniť dôsledky právnych noriem upravujúcich náhradu trov konania zavedením moderačného absolučného práva. Toto ustanovenie je výrazom skutočnosti, že tam, kde zákon nemôže byť natoľko kauzistický, aby postihol celú rozmanitosť života, dotvára sa právo sudcovským výkladom v medziach stanovených všeobecnými podmienkami uvedenými v zákone, za splnenia ktorých môže dôjsť rozhodnutím súdu k inému záveru o náhrade trov konania, než by plynul z použitia všeobecných zásad náhrady trov konania. Zákon vyžaduje pre realizáciu tohto sudcovského moderačného práva, aby v danom prípade išlo o výnimočné okolnosti a dôvody hodné osobitného zreteľa.“ Podľa žalovaného z uvedeného vyplýva, že žalobcovia najneskôr doručením odporu proti platobnému rozkazu získali informáciu, že na pozemkoch uvedených v nájomnej zmluve, vykonáva poľnohospodársku činnosť iný poľnohospodársky subjekt, ako žalovaný a bráni mu tak v užívaní predmetu nájmu. K tvrdeniu súdu, že: „Pred súdnym konaním neoznámil žalobcom, že by mu bolo bránené v užívaní pozemkov. Žalobcovia si uplatnili nárok z titulu nájomného na základe platnej nájomnej zmluvy. To, že v priebehu konania žalobcovia boli úspešní v získaní kompenzácie od iného subjektu nemôže byť podľa súdu vyhodnotené ako späťvzatie žaloby z ich zavinenia bez toho, aby súd vyhodnotil aj dôvody hodné osobitného zreteľa uvádzané vyššie,“ žalovaný uviedol, že už v podanom odpore proti platobnému rozkazu zo dňa 3.4.2017 poukázal na to, že žalobcovia nepreukázali vznik oprávnenia požadovať od žalovaného nájomné za užívanie predmetných pozemkov, t. j. nepreukázali zmenu vlastníctva k prenajatým pozemkom. Podľa žalovaného si žalobcovia po doručení odporu aj uvedomili nedôvodnosť podanej žaloby a svojim podaním zo dňa 27.10.2017 sa snažili navodiť dojem, že predmetom nájmu podľa nájomnej zmluvy okrem iného nebola parc. č. 5216/5, ale v jej výmere pozemky - parcely registra „C“ č. 5223/1 a č. 5223/2, a to na základe rozhodnutia Pozemkového úradu Galanta č. 160/96 zo dňa 29.1.1996 o vykonaní urýchleneho usporiadania vlastníckych a užívacích pomerov k pozemkom. Po vyššie uvedenej účelovej zmene skutkových tvrdení žalobcov, sa opäť žalovaný účinne bránil poukazom na uznesenie Krajského súdu v Bratislave č. k. 3 K 108/95 zo dňa 16.2.1996, ktorým bol na majetok družstva Poľnohospodárske výrobné - obchodné družstvo Matúškovo vyhlásený konkurz, ktorému predchádzalo uznesenie o začatí konkurzného konania na majetok družstva Poľnohospodárske výrobné-obchodné družstvo Matúškovo, právoplatnosťou ktorého v zmysle § 42i Zákona o pozemkových úpravách stratilo rozhodnutie platnosť. Žalobcovia sa následne po obrane žalovaného vrátili k svojim pôvodným skutkovým tvrdeniam a opätovne uvádzali, že žalovaný užíva pozemky uvedené v nájomnej zmluve a za tieto neplatí dohodnuté nájomné. Žalobcovia si však až potom, ako súd nariadil vypočutie predsedu Poľnohospodárskeho družstva Topoľnica so sídlom v Kajali uvedomili, že v konaní bude preukázané, že žalovanému bránila mimoriadna okolnosť vo využívaní predmetu nájmu na poľnohospodárske účely, a to sústavné využívanie predmetu nájmu práve zo strany Poľnohospodárskeho družstva Topoľnica so sídlom v Kajali, čím boli naplnené podmienky v zmysle § 5 zákona č. 504/2003 Z. z. o nájme poľnohospodárskych pozemkov, poľnohospodárskeho podniku a lesných pozemkov a o zmene niektorých zákonov na zákonný zánik povinnosti platiť nájomné. Následne na uvedené zobrali žalobcovia žalobu späť. Súd teda pri svojom rozhodovaní neprihliadol na postoj žalobcov v konaní, ktorí účelovo navyšovali trovy konania až do času, kým nedosiahli uspokojenie záväzku od tretej strany odlišnej od žalovaného a v rozpore s dobrými mravmi rozhodol tak, že žiadnej sporovej strane nepriznal nárok na náhradu trov konania. Súd teda dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam. Okrem toho vychádza rozhodnutie súdu z nesprávneho právneho posúdenia veci, pretože žalobcovia svojim správaním zapríčinili zastavenie súdneho konania, keď po kvalifikovanej procesnej obrane žalovaného, zobrali žalobu v celom rozsahu späť. Súd však aj napriek uvedenému rozhodol v rozpore s ust. § 256 ods. 1 CSP tak, že žiadnej sporovej strane nepriznal nárok na náhradu trov konania. Preto žalovaný žiada, aby odvolací súd uznesenie súdu prvej inštancie v napadnutej časti týkajúcej sa náhrady trov konania zmenil tak, že žalovanému prizná nárok na náhradu trov konania v plnom rozsahu a zároveň žalovanému prizná náhradu trov odvolacieho konania v plnom rozsahu.

5. Žalobcovia odvolací návrh nepodali. K doručenému odvolaniu žalovaného podali prostredníctvom svojho právneho zástupenia písomné vyjadrenie, v ktorom uviedli, že rozhodnutie súdu prvej inštancie v napadnutom výroku II. považujú za vecne správne, teda že súd dospel k správnym skutkovým zisteniam a vec takisto správne právne posúdil. Súd svoje rozhodnutie o nepriznaní práva na náhradu trov konania odôvodnil tým, že obe strany sporu zavinili súdne konanie, preto súd rozhodol tak, že žiadna zo strán nemá právo na náhradu trov konania. K tvrdeniu žalovaného, že už pri prvom úkone, ktorý mu patril (odpor proti platobnému rozkazu) poukázal na to, že parcely, ktoré tvorili predmet nájmu v období, za ktoré žalobcovia žalovali zaplataenie nájomného, neužíval z dôvodu, že mu vlastníkom pozemkov nebolo zabezpečené nerušené užívanie, nakoľko na predmetných pozemkoch vykonával už niekoľko rokov poľnohospodársku činnosť iný poľnohospodársky subjekt, a to Poľnohospodárske družstvo Topoľnica, so sídlom v Kajali, žalobcovia uviedli, že to, že žalovaný už na začiatku sporu ako procesnú obranu uviedol, že predmet nájmu užíva (obhospodaruje) tretia osoba sama o sebe nesvedčí o tom, že žaloba žalobcov bola nedôvodná a že výlučne žalobcovia zavinili vznik tohto sporu. Existuje pritom obrovský rozpor medzi písomnými podaniami žalovaného vyhotovenými jeho právnym zástupcom a prednesmi právneho zástupcu žalovaného uskutočnené na pojednávaniach vo veci na jednej strane a výpoveďou žalovaného uskutočnenou na pojednávaní z 22.2.2018 na strane druhej. Rozpor je v tom, že v podaniach žalovaného uskutočnených prostredníctvom svojho právneho zástupcu žalovaný uvádza, že mu žalobcovia bránili v užívaní predmetu nájmu, resp. že mu žalobcovia nezabezpečili nerušené užívanie pozemkov a tým boli naplnené podmienky podľa § 5 zák. č. 504/2003 Z. z. oproti tvrdeniam žalovaného, ktorý vo svojej výpovedi na pojednávaní dňa 22.2.2018 priznal, že pozemky, ktoré tvorili predmet nájmu už v roku 2011 (po uzatvorení nájomnej zmluvy s pôvodným vlastníkom -prenajímateľom Obcou Matúškovo) dal do podnájmu subjektu AGRO Matúškovo s. r. o. a „ďalej sa nestaral“ a túto skutočnosť žalobcom nikdy neoznámil. Sám uviedol, že z tohto dôvodu predmet nájmu nikdy neužíval, a tak mu ani nemohlo byť bránené v užívaní (obhospodarovaní) predmetných pozemkov. Žalovaný pritom dal predmet nájmu do podnájmu v rozpore s nájomnou zmluvou z 15.11.2011, ktorá podnájom neumožňovala. Z jeho výpovede a takisto aj zo záznamu OcÚ Matúškovo z 14.10.2013 ďalej vyplýva, že žalovaný sa o zmene vlastníka predmetných pozemkov musel dozvedieť v roku 2013. V súdnom konaní nebolo sporné, že žalovaný až do roku 2015 (vrátane) uhradil sumu zodpovedajúcu sume za užívanie predmetu nájmu podľa nájomnej zmluvy pôvodnému prenajímateľovi - vlastníkovi Obci Matúškovo. Vyššie uvedený rozpor však z dôvodu späťvzatia žaloby ostal nevyriešený, ale napriek tomu by odvolací súd mal na tieto rozpory prihliadať. Pokiaľ ide o výpoveď žalovaného, tento sa nevedel vyjadriť k viacerým podstatným skutočnostiam, resp. nemal o nich vedomosti, napr. ku skutočnostiam zabezpečenia čestného prehlásenia PD Topoľnica z 14.9.2017 (ktorým žalovaný prostredníctvom písomných podaní svojho právneho zástupcu odôvodňoval „bránenie v užívaní predmetu nájmu“) uviedol, že všetko išlo cez AGRO Matúškovo, s. r. o., ku skutočnosti prečo uhradil nájomné až do roku 2015, keď v zmysle čestného prehlásenia PD Topoľnica predmet nájmu užíval tento subjekt už v roku 2011 uviedol, že toto je otázka na Ing. S.. Vzhľadom na skutočnosti, ktoré v priebehu konania vyšli najavo, mali žalobcovia aj po predložení predmetného čestného prehlásenia pochybnosti o pravdivosti údajov a informácií uvedených v čestnom prehlásení PD Topoľnica. Tvrdenie žalovaného, že konštatovanie súdu, o nemožnosti bránenia žalovanému v užívaní predmetu nájmu, z dôvodu priznania žalovaného, že pozemky nikdy neužíval, nakoľko ich hneď na začiatku nájomného vzťahu dal do podnájmu bez toho, aby to oznámil žalobcovi je scestné, nakoľko podľa neho skutočnosť, že žalovaný reálne neobhospodaroval predmetné pozemky, ale tieto dal do podnájmu tretej osobe nemá žiadny vplyv na to, že vlastníkom pozemkov nebolo zabezpečené nerušené užívanie pozemkov, považujú žalobcovia za tvrdenie v rozpore s logikou a s týmto názorom žalovaného nesúhlasia. V kontexte informácií o tom, že predmet nájmu má užívať 3. subjekt s informáciou o tom, že žalovaný dal predmet nájmu do podnájmu a pritom hradil nájomné predchádzajúcemu vlastníkovi, predložili žalobcovia geometrický plán a rozhodnutie pozemkového úradu Galanta č. 160/96 z 29.1.1996, s ktorým sa nesnažili navodiť dojem, že predmetom nájmu neboli parcely, ktoré boli uvedené v nájomnej zmluve, ako to vykladá žalovaný. Týmito dôkazmi sa iba snažili objasniť otázku, prečo hradil nájomca nájomné za predmet nájmu, keď ho vôbec neužíval a zároveň chcel poukázať na zaužívanú prax v poľnohospodárstve pri ktorej poľnohospodári mnohokrát neužívajú pozemky, ktoré sú predmetom ich nájomného vzťahu, resp. orné pôdy užívajú bez titulu a vedomia ich vlastníkov. Pokiaľ ide o späťvzatie žaloby, žalobcovia po tom, ako dňa 24.10.2017 prevzali písomné vyjadrenie žalovaného vyhotovené jeho právnym zástupcom, prílohou ktorého bola kópia čestného prehlásenia, sa chceli informovať u PD Topoľnica za účelom vysvetlenia skutočností uvedených v čestnom prehlásení. Prvú osobnú konzultáciu so zamestnancom PD Topoľnica sa im podarilo uskutočniť až dňa 14.3.2018 s tým, že na tomto stretnutí

sa nedozvedeli o žiadnych podstatných skutočnostiach týkajúcich sa pravdivosti v prehlásení uvedených skutočností. Z tohto dôvodu, ako aj z dôvodu skutočností zistených z výsluchu žalovaného, nemali dôvod nepokračovať v predmetnom súdnom konaní. Až po písomnom dopyte o poskytnutie informácií a následných osobných rokovaní so štatutárnym orgánom PD Topoľnica, sa im podarilo zistiť a na treťom osobnom rokovaní sa aj dohodnúť na finančnej kompenzácii za užívanie predmetných pozemkov PD Topoľnicou. Žalobcovia sa vlastnou aktivitou domohli uspokojenia svojho nároku, ktorý právom a z platného titulu požadovali od žalovaného a vďaka svojej aktivite, resp. dohody s PD Topoľnicou sa im podarilo ukončiť spor so žalovaným, ktorým odbremenili súd o jeden spor a zároveň predišli sporu s PD Topoľnicou o vydanie bezdôvodného obohatenia, ktoré by mu bolo vzniklo v prípade neúspechu sporu žalobcov so žalovaným z titulu jeho neoprávneného užívania predmetných pozemkov. Žalobcovia v predmetnom súdnom konaní nesledovali účelové navyšovanie trov konania, ako tvrdí žalovaný. Napriek tomu, že žalobcovia vzali žalobu späť, ich žaloba nebola bezvýznamná a nároky bezdôvodné. Stotožňujú sa s odôvodnením súdu prvej inštancie, že vznik sporu zaviniť aj žalovaný. Preto navrhujú, aby odvolací súd napadnuté uznesenie v rozsahu odvolania žalovaného potvrdil.

6. Žalovaný podal k vyjadreniu žalobcov k jeho odvolaniu písomné vyjadrenie, v ktorom zopakoval, že už v prvom úkone, ktorý mu patril (odpor proti platobnému rozkazu z 3.4.2017) poukázal na to, že parc. č. 2014/2, parc. č. 2015, parc. č. 2016, ako predmet nájmu v zmysle nájomnej zmluvy v období rokov 2014, 2015 a 2016, t. j. v období, za ktoré požadujú žalobcovia nájomné, neužíval z dôvodu, že mu vlastníkom pozemkov nebolo zabezpečené nerušené užívanie, nakoľko na predmetných pozemkoch vykonával už niekoľko rokov poľnohospodársku činnosť iný poľnohospodársky subjekt, a to Poľnohospodárske družstvo Topoľnica so sídlom v Kajali. Súd napriek tomu oprel svoje rozhodnutie o ust. § 257 CSP. Neprihliadol pritom na postoj žalobcov v konaní, ktorí účelovo navyšovali trovy konania až do času, kým nedosiahli uspokojenie záväzku od tretej strany odlišnej od žalovaného a v rozpore s dobrými mravmi rozhodol tak, že žiadnej sporovej strane nepriznal nárok na náhradu trov konania. Žalovaný znova zopakoval závery ustálenej judikatúry súdov SR k použitiu ust. § 257 CSP (resp. § 150 OSP), ako aj závery z uznesenia Ústavného súdu SR z 8.12.2011, č. k. II. ÚS 563/2011-14. Znova poukázal na to, že žalobcovia najneskôr dorúčením odporu proti platobnému rozkazu získali informáciu, že na pozemkoch uvedených v nájomnej zmluve vykonáva poľnohospodársku činnosť iný poľnohospodársky subjekt ako žalovaný a bráni mu tak v užívaní predmetu nájmu. Žalovaný už v podanom odpore proti platobnému rozkazu zo dňa 3.4.2017 poukázal na to, že žalobcovia nepreukázali vznik oprávnenia požadovať od žalovaného nájomné za užívanie predmetných pozemkov, t. j. nepreukázali zmenu vlastníctva k prenajatým pozemkom. Po doručení odporu si uvedomili nedôvodnosť podanej žaloby a svojím podaním zo dňa 27.10.2017 sa snažili navodiť dojem, že predmetom nájmu podľa nájomnej zmluvy okrem iného nebola parc. č. 5216/5, ale v jej výmere pozemky - parcely registra „C“ č. 5223/1 a č. 5223/2, a to na základe rozhodnutia Pozemkového úradu Galanta č. 160/96 zo dňa 29.1.1996 o vykonaní urýchleného usporiadania vlastníckych a užívacích pomerov k pozemkom. Žalovaný sa potom bránil s poukazom na uznesenie Krajského súdu v Bratislave č. k. 3 K 108/95 z 16.2.1996, ktorým bol na majetok Poľnohospodársko - výrobného družstva Matúškovo vyhlásený konkurz, ktorému predchádzalo uznesenie o začatí konkurzného konania na majetok družstva Poľnohospodárske výrobné-obchodné družstvo Matúškovo, právoplatnosťou ktorého v zmysle § 42i Zákona o pozemkových úpravách stratilo rozhodnutie platnosť. Žalobcovia sa následne vrátili k svojom pôvodným skutkovým tvrdeniam, že žalovaný užíva pozemky uvedené v nájomnej zmluve a za tieto neplatí dohodnuté nájomné. Žalobcovia si však až potom, ako súd nariadil vypočutie predsedu Poľnohospodárskeho družstva Topoľnica so sídlom v Kajali uvedomili, že v konaní bude preukázané, že žalovanému bránila mimoriadna okolnosť vo využívaní predmetu nájmu na poľnohospodárske účely, a to sústavné využívanie predmetu nájmu práve zo strany Poľnohospodárskeho družstva Topoľnica so sídlom v Kajali, čím boli naplnené podmienky v zmysle § 5 zákona č. 504/2003 Z. z. o nájme poľnohospodárskych pozemkov, poľnohospodárskeho podniku a lesných pozemkov a o zmene niektorých zákonov na zákonný zánik povinnosti platiť nájomné. Následne na uvedené zobrali žalobcovia žalobu späť. Súd teda na základe vykonaných dôkazov dospel k nesprávnym skutkovým zisteniam a jeho rozhodnutie vychádza tiež z nesprávneho právneho posúdenia veci. Žalobcovia teda účelovo navyšovali trovy konania až do času, kým nedosiahli uspokojenie záväzku od tretej strany odlišnej od žalovaného, teda späťvzatím žaloby zapríčinili zastavenie súdneho konania po kvalifikovanej procesnej obrane žalovaného. Preto žalovaný navrhuje, aby odvolací súd uznesenie súdu prvej inštancie v napadnutej časti týkajúcej sa náhrady trov konania zmenil tak, že žalovanému prizná nárok na náhradu trov konania v plnom rozsahu a zároveň žalovanému prizná náhradu trov odvolacieho konania v plnom rozsahu.

7. Krajský súd v Trnave ako súd odvolací (§ 34 CSP), po zistení, že odvolanie bolo podané včas (§ 362 ods. 1 CSP), oprávneným subjektom - stranou, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie v napadnutej časti vydané (§ 359 CSP), proti rozhodnutiu súdu prvej inštancie, proti ktorému zákon odvolanie v čase jeho podania pripúšťal (§ 357 písm. m/ CSP), po skonštatovaní, že podané odvolanie má zákonné náležitosti (§ 127 a § 363 CSP) a že odvolateľ použil zákonom prípustné odvolacie dôvody (§ 365 ods. 1 písm. f/ a h/ CSP), preskúmal napadnuté rozhodnutie v medziach daných rozsahom (§ 379 CSP) a dôvodmi odvolania (§ 380 ods. 1 CSP), s prihliadnutím ex offa na prípadné vady týkajúce sa procesných podmienok, ktoré nezistil (§ 380 ods. 2 CSP), súc pritom viazaný skutkovým stavom ako ho zistil súd prvej inštancie bez potreby zopakovať alebo doplniť dokazovanie (§ 383 CSP), postupom bez nariadenia odvolacieho pojednávania (§ 385 ods. 1 CSP a contrario) a po oboznámení sa s obsahom spisového materiálu dospel k záveru, že odvolanie žalovaného nie je dôvodné, preto je potrebné rozhodnutie súdu prvej inštancie v napadnutej časti o trovách konania podľa § 387 ods. 1 CSP potvrdiť.

8. Predmetom prieskumu odvolacieho súdu, s poukazom rozsah podaného odvolania, obsah preskúmaného rozhodnutia, jeho odôvodnenie a žalovaným uplatnenú odvolaciu argumentáciu bolo posúdiť, či súd prvej inštancie dospel k správnym skutkovým a právnym záverom odôvodňujúcim nepriznanie žiadnej zo sporových strán nároku na náhradu trov konania pre existenciu dôvodov hodných osobitného zreteľa.

9. Pretože odvolací súd preberá v napadnutej časti súdom prvej inštancie zistený skutkový stav pokiaľ ide o preukázané skutočnosti právne rozhodné pre posúdenie uplatneného nároku na náhradu trov konania, a pretože v celom rozsahu zdieľa i jeho právny záver v tejto časti konania, pričom sa v celom rozsahu stotožňuje s odôvodnením napadnutého rozhodnutia, s poukazom na ust. § 387 ods. 2 CSP odvolací súd konštatuje správnosť jeho dôvodov a odkazuje na výstižné, správne, presvedčivé a v relevantnom vyčerpávajúce odôvodnenie písomného vyhotovenia preskúmaného rozsudku. Odvolací súd nenachádza dôvod, pre ktorý by sa mal od skutkových alebo právnych záverov súdu prvej inštancie odchýliť a nemôže preto dať za pravdu odvolateľovi. Na zdôraznenie správnosti napadnutého rozhodnutia dopĺňa už iba nasledovné:

10. Podľa § 262 ods. 1 a 2 CSP, o nároku na náhradu trov konania rozhodne aj bez návrhu súd v rozhodnutí, ktorým sa konanie končí (ods. 1). O výške náhrady trov konania rozhodne súd prvej inštancie po právoplatnosti rozhodnutia, ktorým sa konanie končí, samostatným uznesením, ktoré vydá súdny úradník (ods. 2).

11. Podľa § 256 ods. 1 CSP, ak strana procesne zavinila zastavenie konania, súd prizná náhradu trov konania protistrane.

12. Podľa § 257 CSP, výnimočne súd neprizná náhradu trov konania, ak existujú dôvody hodné osobitného zreteľa.

13. Vo všeobecnosti platí, že náhradu trov konania ovláda zásada úspechu vo veci (§ 255 ods. 1 a 2 CSP), ktorá je doplnená zásadou procesnej zodpovednosti za zavinenie (§ 256 ods. 1 CSP). V zmysle zásady úspechu vo veci, je neúspešná strana sporu povinná nahradiť v spore úspešnej strane trovy konania, ktoré úspešnej strane vznikli, pričom v zásade musí ísť o trovy, ktoré sú preukázané, odôvodnené, účelne vynaložené a ktoré vznikli v konaní v súvislosti s uplatňovaním alebo bránením práva. Zásada procesnej zodpovednosti za zavinenie znamená, že trovy je povinná nahradiť tá zo strán, ktorá zavinila, že vznikli. Zmyslom využitia zásady zavinenia je sankčná náhrada trov konania, ktoré by nevznikli, uložená rozhodnutím súdu tomu, kto ich vznik zavinil. Náhrada týchto trov sa prisudzuje bez ohľadu na meritorný výsledok sporu. Procesné zavinenie v zmysle § 256 CSP sa posudzuje výlučne z procesného hľadiska. Pokiaľ jedna procesná strana zaviní, že konanie muselo byť zastavené, pričom o veci nemôže byť meritorne rozhodnuté, a tým zistené, či bola žaloba podaná dôvodne, vzniká jej zásadne povinnosť nahradiť druhej strane trovy konania. Najčastejšie dochádza k zastaveniu konania v dôsledku späťvzatia žaloby (celkom alebo čiastočne), pričom v tom prípade môže exitovať zavinenie buď na strane žalobcu (napr. ak vzal žalobu späť bez dôvodu), alebo na strane žalovaného (napr. dobrovoľné uhradenie pohľadávky).

14. Ustanovenie § 257 CSP predstavuje odchýlku od zásady zodpovednosti za výsledok (§ 255) a od zásady zodpovednosti za zavinenie (§ 256 ods. 1 CSP). Podľa neho súd výnimočne neprizná náhradu

trov konania, ak existujú dôvody hodné osobitného zreteľa. Vtedy súd nemusí zaviazať neúspešnú stranu sporu na náhradu trov konania, resp. nemusí zaviazať stranu, ktorá spôsobila vznik trov svojim zavinením, aby tieto trovy nahradila protistrane. Nakoľko použitie ust. § 257 CSP negatívne dopadá na stranu sporu, ktorá by inak mala právo na náhradu trov konania, musí aplikácia tohto ustanovenia zodpovedať osobitným okolnostiam konkrétneho prípadu a musí mať výnimočný charakter.

15. Zákon pre rozhodnutie o nepriznaní náhrady trov konania podľa § 257 CSP vyžaduje kumulatívne splnenie dvoch podmienok, a to 1. dôvody hodné osobitného zreteľa a 2. výnimočné okolnosti, ktoré pojmy však bližšie nešpecifikuje, ich výklad ponecháva na súdnu prax. Ust. § 257 CSP však nemožno považovať za ustanovenie, ktoré by zakladalo voľnú možnosť jeho aplikácie, ale ide o ustanovenie, podľa ktorého je súd povinný skúmať, či v prejednávanej veci neexistujú zvláštne okolnosti hodné osobitného zreteľa, na ktoré je potrebné pri stanovení povinnosti nahradiť trovy konania výnimočne prihliadnuť. K dôvodom hodným osobitného zreteľa môže dôjsť vo vzťahu k určitým druhom konania alebo určitej procesnej situácii, kde sa tieto často vyskytujú, a tento dôvod je daný charakterom tohto konania alebo tejto procesnej situácie. Súd pri aplikácii tohto ustanovenia skúma aj dôvody, ktoré žalobcu viedli k podaniu žaloby, postoj strán v konaní, plnenie si ich procesných povinností. Ust. § 257 CSP teda slúži na to, aby bolo možné postihnúť situácie, kedy je nespravodlivé, aby ten, kto dôvodne bránil svoje porušené alebo ohrozené práva alebo právom chránené záujmy, dostal náhradu trov, ktoré pri tejto činnosti účelne vynaložil. Ustanovenie má slúžiť na odstránenie neprimeranej tvrdosti, teda na dosiahnutie spravodlivosti pre strany sporu, pokiaľ ide o vedenie súdneho konania a jeho výsledok.

16. Odvolací súd po zohľadnení uvedených východísk dospel k záveru, že v danej veci bola aplikácia ust. § 257 CSP dôvodná, pretože tak ako ustálil súd prvej inštancie, boli dané dôvody hodné osobitného zreteľa vzhľadom na výnimočné okolnosti daného prípadu.

17. Súd prvej inštancie dospel k záveru, že v danom prípade nedošlo k späťvzatiu žaloby výlučne zavinením žalobcov, nakoľko ich žaloba nebola zjavne nedôvodná, pretože hoci napokon žalobcovia dosiahli kompenzáciu uplatneného nájomného od iného subjektu ako žalovaný, v danom prípade obe strany sporu zaviniť súdne konanie. Súd pritom zohľadnil najmä tie okolnosti, že medzi stranami prebiehali pred podaním žaloby na súd pokusy o mimosúdne vyrovnanie, avšak žalovaný až v priebehu súdneho konania uplatnil obranu spočívajúcu v tom, že mu bolo bránené v užívaní pozemkov a že žalobcovia nie sú vlastníkami predmetných parciel. V konaní však bolo preukázané, že žalovaný vedel o zmene vlastníctva už od roku 2013, pozemky tvoriace predmet nájmu dal do podnájmu AGRO Matúškovo už v roku 2011, pričom to žalobcom neoznámil, pôvodnému prenajímateľovi Obci Matúškovo hradil nájomné až do roku 2015, žalobcom pred podaním žaloby nikdy neoznámil, že mu je bránené v užívaní prenajatých pozemkov. V odvolaní sa žalovaný bránil hlavne tým, že už v odpore proti platobnému rozkazu uviedol, že sporné pozemky užíva PD Topoľnica, teda žalobcovia mu neumožnili nerušené užívanie predmetu nájmu, zároveň mu žalobcovia nepreukázali zmenu vlastníctva prenajatých pozemkov, pričom súd nezohľadnil dostatočne postoj žalobcov v konaní, keď svoju obranu žalovaný uviedol už v odpore voči platobnému rozkazu, mal za to, že žalobcovia jednoznačne zapríčinili zastavenie konania.

18. Odvolací súd preskúmaním obsahu spisu a najmä uplatnenej argumentácie sporových strán zistil, že v danom prípade vedenie súdneho sporu skutočne zapríčinili obe sporové strany. Dôvodom boli predovšetkým neprehľadné užívacie vzťahy k predmetným parcelám. Pôvodným prenajímateľom pozemkov bola v zmysle nájomnej zmluvy Obec Matúškovo, následne došlo na základe zámennej zmluvy k zmene vlastníctva na žalobcov, čo však neznamená zánik nájomného vzťahu, žalovaný teda bol povinný naďalej platiť prenajímateľom dohodnuté nájomné, bez ohľadu na to, že pozemky dal do podnájmu AGRO Matúškovo, pričom však skutočným užívateľom konkrétnych pozemkov bolo PD Topoľnica. Žalovaný toto nájomné pritom aj naďalej platil Obci Matúškovo, a to až do roku 2015. V priebehu konania tiež vyšlo najavo, že žalovaný mal vedomosť o zmene prenajímateľov na žalobcov už od roku 2013. Žalobcovia teda dôvodne uplatňovali zaplatenie nájomného od žalovaného, na tom nič nemení skutočnosť, že im napokon odplatu za užívanie pozemkov zaplatil skutočný užívateľ PD Topoľnica, z ktorého dôvodu vzali žalobcovia žalobu späť. Obrana žalovaného, že všetky podstatné skutočnosti uplatnil už pri prvom úkone, ktorý mu patril, t. j. v odpore proti platobnému rozkazu v danom prípade neobstojí, nakoľko treba dať žalobcom za pravdu v tom, že si museli uvedené najskôr overiť, a teda aj rokovať s PD Topoľnica. Neobstojí ani obrana žalovaného spočívajúca v tom, že mu žalobcovia neumožnili nerušené užívanie pozemkov, nakoľko ako bolo zistené, žalovaný predmetné pozemky sám

nikdy neužíval, pričom skutočnosť, že mu je v užívaní pozemkov bránené, žalobcom nikdy neoznámil, hoci už od roku 2013 vedel, kto sú noví prenajímatelia predmetných pozemkov. Na vrub žalobcov však ide skutočnosť, že ako prenajímatelia pozemkov, nemali pred podaním žaloby dostatočnú vedomosť o tom, kto je užívateľom ich pozemkov. V danom konkrétnom prípade, v súhrne všetkých týchto okolností, je skutočne spravodlivé, aby si každá sporová strana znášala svoje trovy konania, pretože obe strany svojím spôsobom prispeli k vedeniu tohto súdneho sporu, ako aj k následnému zastaveniu konania, preto je odvolací súd toho názoru, že ide o taký výnimočný prípad, kedy sú dané dôvody hodné osobitného zreteľa, a preto postupoval súd prvej inštancie správne, pokiaľ na náhradu trov konania aplikoval ust. § 257 CSP.

19. S poukazom na vyššie uvedené zdôvodnenie odvolací súd v súlade s ustanovením § 387 ods. 1 a 2 Civilného sporového poriadku uznesenie súdu prvej inštancie v napadnutom výroku II. ako vecne správne potvrdil.

20. V odvolacom konaní fakticky plne úspešným žalobcom vznikol nárok na náhradu trov odvolacieho konania (v zmysle § 255 ods. 1 v spojení s ust. § 396 ods. 1 CSP), o ktorom v zmysle § 262 ods. 1 CSP v spojení s § 396 ods. 1 CSP musí aj bez návrhu rozhodnúť odvolací súd, keďže týmto rozhodnutím sa predmetné konanie končí. O výške náhrady trov konania v takom prípade v zmysle § 262 ods. 2 CSP rozhodne súd prvej inštancie po právoplatnosti rozhodnutia, ktorým sa konanie končí, samostatným uznesením, ktoré vydá súdny úradník.

21. Odvolací súd preto úspešným žalobcom priznal plnú náhradu trov odvolacieho konania voči neúspešnému žalovanému.

22. Senát krajského súdu toto rozhodnutie prijal pomerom hlasov 3:0.

Poučenie:

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP).

Dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak

- a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov,
- b) ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu,
- c) strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník,
- d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie,
- e) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo
- f) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces (§ 420 CSP).

Dovolanie je podľa § 421 CSP prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky,

- a) pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu,
- b) ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo
- c) je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne (§ 421 ods. 1 CSP).

Dovolanie v prípadoch uvedených v odseku 1 nie je prípustné, ak odvolací súd rozhodol o odvolaní proti uzneseniu podľa § 357 písm. a) až n) (§ 421 ods. 2 CSP).

Dovolanie podľa § 421 ods. 1 nie je prípustné, ak

- a) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení neprevyšuje desaťnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- b) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení v sporoch s ochranou slabšej strany neprevyšuje dvojnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- c) je predmetom dovolacieho konania len príslušenstvom pohľadávky a výška príslušenstva v čase začatia dovolacieho konania neprevyšuje sumu podľa písmen a) a b) (§ 422 ods. 1 CSP).

Na určenie výšky minimálnej mzdy v prípadoch uvedených v odseku 1 je rozhodujúci deň podania žaloby na súde prvej inštancie (§ 422 ods. 2 CSP).

Dovolanie len proti dôvodom rozhodnutia nie je prípustné (§ 423 CSP).

Dovolanie môže podať strana, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané (§ 424 CSP).

Dovolanie môže podať intervenient, ak spolu so stranou, na ktorej vystupoval, tvoril nerozlučné spoločenstvo podľa § 77 (§ 425 CSP).

Prokurátor môže podať dovolanie, ak sa konanie začalo jeho žalobou alebo ak do konania vstúpil (§ 426 CSP).

Dovolanie sa podáva v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plyní znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP).

Dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde (§ 427 ods. 2 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1).

Povinnosť podľa ods. 1 neplatí, ak je

- a) dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- b) dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- c) dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa (§ 429 ods. 2 CSP).

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže dovolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie dovolania (§ 430 CSP).

Dovolanie prípustné podľa § 420 možno odôvodniť iba tým, že v konaní došlo k vade uvedenej v tomto ustanovení (§ 431 ods. 1 CSP).

Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie, v čom spočíva táto vada (§ 431 ods. 2 CSP).

Dovolanie prípustné podľa § 421 možno odôvodniť iba tým, že rozhodnutie spočíva v nesprávnom právnom posúdení veci (§ 432 ods. 1 CSP).

Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie právne posúdenie veci, ktoré pokladá za nesprávne, a uvedie, v čom spočíva nesprávnosť tohto právneho posúdenia (§ 432 ods. 2 CSP).

Dovolací dôvod nemožno vymedziť tak, že dovolateľ poukáže na svoje podania pred súdom prevej inštancie alebo pred odvolacím súdom (§ 433 CSP).

Dovolacie dôvody možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie dovolania (§ 434 CSP).

V dovolaní nemožno uplatňovať nové prostriedky procesného útoku a prostriedky procesnej obrany okrem skutočností a dôkazov na preukázanie prípustnosti a včasnosti podaného dovolania (§ 435 CSP).